SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1169

av Oliver Rosengren m.fl. (M)

Åtgärder för att försvåra för bilmålvakter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett införande av begränsningsregler för bilinnehav för att försvåra för bilmålvakter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Polisen och andra myndigheter i rättsväsendet beskriver bilmålvakterna som problem. Kronofogden rapporterar om 1,5 miljarder kronor i fordonsrelaterade skulder. Ett ännu större problem är hur bilmålvakter används för att undvika utmätning eller för bidragsbedrägerier.

Begreppet bilmålvakt används om personer, normalt utan utmätningsbara tillgångar, som går med på att registreras som ägare till ett fordon i stället för fordonets verklige ägare. Genom att använda en målvakt slipper den verklige ägaren betalningsansvar för fordonsrelaterade skatter och avgifter eftersom den registrerade ägaren, dvs. målvakten, är betalningsskyldig. Någon formellt fastställd definition av begreppet bilmålvakt finns inte, men Transportstyrelsen tillämpar i sin kartläggning av problematiken en avgränsning till privatpersoner som inte yrkesmässigt säljer/köper fordon som är registrerade ägare till fler än 100 personbilar eller lastbilar. Transportstyrelsen understryker dock att dessa personer inte per automatik kan anses vara bilmålvakter

utan att det handlar om en uppskattning av företeelsens omfattning (Transportstyrelsen, 2019; Ds 2020:20, s. 53).

Riksdagens utredningstjänst har (RUT 2021:1205) svarat på frågor om hur bilägandet fördelar sig; Sverige har drygt 4 miljoner bilägare – nästan tre fjärdedelar av alla bilägare äger en bil, medan sex personer äger fler än 2000 fordon.

Tabell 1: Fordonsinnehav bland privatpersoner

Antal fordon	Antal personer	Andel (%) av fordonsägarna
1	2 961 490	73,6
2	700 357	17,4
3	193 749	4,8
4	73 013	1,8
5	33 811	0,8
6	18 054	0,4
7	11 221	0,3
8	7 220	0,2
9	4 982	0,1
10	3 524	0,1
11	2 566	0,1
12	1 982	< 0,1
13	1 483	< 0,1
14	1 168	< 0,1
15	898	< 0,1
16	778	< 0,1
17	621	< 0,1
18	478	< 0,1
19	441	< 0,1
20	357	< 0,1
21–50	2 888	0,1
51–100	409	< 0,1
101–250	153	< 0,1
251–500	44	< 0,1
501–1 000	15	< 0,1
1 001–2 000	6	< 0,1
≥ 2 001	6	< 0,1
Totalt	*4 021 714*	*100*

Not: Uppgifterna avser privatpersoner som är registrerade ägare till personbilar och/eller lastbilar och som inte yrkesmässigt säljer eller köper fordon. Andelar är avrundade till en decimal.

Källa: Transportstyrelsen (data från 7 september 2021), bearbetat av Riksdagens utredningstjänst.

Av statistiken framgår bl.a. att 98 procent av fordonsägarna ägde mellan ett och fyra fordon. De flesta, cirka 74 procent, ägde ett fordon, drygt 17 pro-cent ägde två fordon, knappt 5 procent ägde tre fordon och knappt 2 procent ägde fyra fordon. 13 660 personer ägde 11–50 fordon och drygt 400 personer ägde 51–100 fordon. Antalet personer som ägde fler än 100 personbilar och/eller lastbilar – Transportstyrelsens kriterium för att uppskatta antalet fordonsmålvakter – uppgick till 224 personer. Flertalet av dessa, 153 personer, ägde mellan 101 och 250 fordon. 59 personer ägde mellan 251–1 000 fordon och tolv personer ägde fler än 1 000 fordon.

För att försvåra för bilmålvakterna kan inspiration hämtas från regelverket med vapen och vapengarderob, där den som vill äga fler bilar än ett visst antal behöver ansöka. Om gränsen läggs på en nivå där de flesta inte träffas av regleringen kan en sådan regel undvika att skapa onödig administration och inte krångla till det för en stor del av befolkningen.

Ett exempel är att 99,5 procent av bilägarna har tio bilar eller färre. Om gränsen sätts vid tio innebär det att bara ungefär 14 300 personer drabbas. Det är förvisso en bredare definition än Transportstyrelsens, som bara skulle träffa ett par hundra personer. Risken med en så snäv definition är att det istället blir många som placerar sig precis under 100 bilar. Det kräver långt fler aktiva bilmålvakter om kontrollen börjar redan efter tio bilar.

Regeringen bör tillsätta en utredning för att se över möjligheterna att försvåra för bilmålvakter genom begränsningsregler av något slag, exempelvis det som beskrivs ovan med inspiration från vapenlagstiftningen.

Oliver Rosengren (M)

Boriana Åberg (M)

Magnus Resare (M)

Olle Olson (M)

Katarina Stenström Ros (M)